7.SINIF 1. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık AKSARAY Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. BÖLÜM

1.

Eskiler alıyorum
Alıp yıldız yapıyorum
Musikî ruhun gıdasıdır
Musikîye bayılıyorum
Şiir yazıyorum
Şiir yazıp eskiler alıyorum
Eskiler verip musikîler alıyorum
…
Orhan Veli

Şiirde geçen altı çizili sözcükler, aşağıdaki anlamlarıyla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Kulağa hoş gelen sesler dizisi.
B) Çok kullanmaktan yıpranmış, harap olmuş şey.
C) Bedeni etkin kılan canlılık ilkesi, bedenin hayat gücü.
D) Çekirdeğinde oluşan füzyon sonucunda açığa çıkan enerjiyi uzaya ışınım biçiminde yayan, ışıklı gök cisimlerinden her biri.

2.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "da/de" **bağlacı cümleye küçümseme anlamı katacak biçimde kullanılmıştır?**

A) Okuyup adam olacak da para kazanacak da bize bakacak.
B) Öyle inat ki gitmem de gitmem, almam da almam diye tutturdu.
C) Bu iş bitsin de ne zaman biterse bitsin.
D) Pazardan ne aldıysam bu da o da ezik çıktı.

3.

Türkçe dersi öğretmeni öğrencilerden "ağız" sözcüğüyle ilgili deyimler bulmalarını ve bu deyimleri anlamına uygun biçimde cümlede kullanmalarını istemiştir.

Songül : Okulun ödül törenine şair ve yazarların katılacağı ağızdan ağıza yayılmıştı.
Asude : Müşteriye çok sinirlenen satıcı ağzına geleni söylüyordu.
Hikmet : Arkadaşım çok az konuşan, ağzında bakla ıslanmayan biriydi.
Halim : Yaptığı yaramazlıkları herkesin bilmesi onun fikrini sunmasına engel oluyor, ağzına gem vuruyordu.
Yaren : Evini satmak isteyen adam durmadan konuşuyor, ağzı laf yapıyordu.

Yukarıda verilen örneklerde hangi öğrencilerin bulduğu deyimle cümlede kullanımı uyuşmamaktadır?

A) Songül - Asude
B) Hikmet - Halim
C) Yaren - Halim
D) Hikmet - Yaren

4.

Deyimler; genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan, bir kavramı ya da durumu karşılayan kalıplaşmış söz öbekleridir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

A) Her gün bu kadar güzel mi bu deniz?
Böyle mi görünür gökyüzü her zaman?
Her zaman güzel mi bu kadar,
Bu eşya, bu pencere?
Değil, vallahi değil;
Bir iş var bu işin içinde.

B) Gün olur, alır başımı giderim,
Denizden yeni çıkmış ağların kokusunda
Şu ada senin, bu ada benim,
Yelkovan kuşlarının peşi sıra.

c) Dünyalar vardır, düşünemezsiniz;
Çiçekler gürültüyle açar;
Gürültüyle çıkar duman topraktan.

D) Tüyden hafif olurum böyle sabahlar;
Karşı damda bir güneş parçası,
İçimde kuş cıvıltıları, şarkılar;
Bağıra çağıra düşerim yollara;
Döner döner durur başım havalarda.

5.

I. Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan olur.
II. Çatal kazık yere batmaz.
III. Yalnız taştan duvar olmaz.
IV. Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Yukarıda verilen atasözlerinden hangisi "Birden çok kimsenin söz sahibi olduğu iş yürümez.**" anlamına gelmektedir?**

A) I
B) II
C) III
D) IV

6.

…Tabiat çırılçıplak hatta zelzelesi fırtınasıyla bile güzel, özlenir bir şey. Bizi kucaklamak, bizi avutmak, bizi çalıştırmak için neler yapmaz(I). O artık bir sır değildir. Bize bir saadeti bağıran, bizi yaşamaya çağıran bir bütündür. Bu tayyarede biz uçuyoruz (II). Ellerimiz ellerimizin içinde gülen, bağıran, seven, en çok seven insanlarla dolu bir lokantadayız. Şimdiden sonra buğdaylar sararmayacak (III), sinemalar dolup dolup boşalacak. Zaman o zamandır…

Bu paragraftaki altı çizili fiiller tabloya doğru biçimde yerleştirilirse aşağıdaki şekillerden hangisi elde edilir?

A)

	İş	Oluş	Durum
I.			
II.			
III.			

B)

	İş	Oluş	Durum
I.			
II.			
III.			

C)

	İş	Oluş	Durum
I.			
II.			
III.			

D)

	İş	Oluş	Durum
I			
II.			
III.			

7.

Öğretmen yaptığı bir etkinlikte verilen cümledeki fiillerin zamanları ile ilgili öğrencilere soru yöneltmiş ve yorumlarını istemiştir. Verilen yorumlara göre öğretmen tarafından puan verilmiştir

30	Handan, hamamdan geçtik.
45	Hiçbirini bulamadık, kendimize hüzünler icat ettik.
50	Gün ışığındaki hissemize razı olduk.
55	Saadetinden geçtik, ümidine razıydık.

Sema :“Handan, hamamdan geçtik.” cümlesindeki “geçtik” sözcüğü geniş zaman eki almıştır.

Çetin :“Gün ışığındaki hissemize razı olduk.” cümlesindeki “razı olduk” söz öbeği cümleye başkasından duyulma anlamı katmıştır.

Adem :“Hiçbirini bulamadık, kendimize hüzünler icat ettik.” cümlesindeki “icat ettik” söz öbeği cümleye eylemin her zaman yapıldığı anlamını katmıştır.

Zeynep:“Saadetinden geçtik, ümidine razı olduk.” cümlesinde “razı olduk” söz öbeğindeki zaman eki cümleye bilinen/görülen geçmiş zaman anlamı katmıştır.

Yukarıda yorum yapanlar arasında doğru yorumu yapan kişinin puanı kaçtır?

A) 30 B) 45 C) 50 D) 55

8.

I. Kahraman olmayınca bizler, birer bireyiz.
II. Kahramanlarla birlikte ise bir grup oluşturuyoruz. Gruplar uyum yeteneğine sahiptir ve yasaları vardır.
III. Bireysel olarak yaşarız oysa kolektif olarak varlığımızı sürdürürüz. Kediler yazın tüylerini döker, kışın kalın bir posta bürünürler bu, kedinin hayatta kalmayı sürdürebilmek için çevreye uyma sürecidir.
IV. Toplumsal “mevsim dönümleri” karşısında biz de kahramanları ve ideolojileri değiştirmek suretiyle ayakta kalabiliriz.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede eş anlamlı sözcükler bulunmaktadır.
B) II. cümlede topluluk ismi bulunmaktadır.
C) III. cümlede birbirinin zıt anlamlısı olan sözcükler bulunmaktadır.
D) IV. cümlede kişi ve kurumların davranışlarına yön veren düşünce anlamına gelen bir sözcük bulunmaktadır.

9.

Üç çocuğu olan bir anne evde çocukların üçünün de boş olduğu bir zamanda okuma saati yapmak istemektedir. Çocukların boş saatleriyle ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir:

- 1. çocuk saat 15.00’te okuldan gelmektedir.
- 2. çocuk 14.00’te eve gelip bir saat dinlendikten sonra iki saat ders çalışmaktadır.
- 3. çocuk 16.00’da eve gelip bir saat annesine yardım etmektedir.
- Saat 20.00’den sonra kitap okuma saati yapılmamaktadır.
- Her çocuk okuldan gelir gelmez bir saat dinlenmektedir.

Üç çocuğuyla bir arada okuma saati yapmak isteyen anne hangi saatleri tercih edebilir?

A) 17.00-18.00 saatleri arası
B) 18.00-19.00 saatleri arası
C) 15.00-16.00 saatleri arası
D) 16.00-17.00 saatleri arası

10.

Anadolu’nun bilinen ilk adı Hatti Ülkesi. Adını burada yaşayan ve sonraları Hititlerle kaynaşan toplumun adından alıyor. Anadolu sözüyse bölgeye sonradan gelen Yunanlıların verdiği bir isim. Yunanca Anatole ya da farklı bir söylenişle Anatoli, Yunanca “doğu” anlamına geliyor. Yunancada “ana” sözü yukarı anlamına geliyor. Buradan yola çıkarak “Anatelein” güneşin yukarı kalktığı yer yani güneşin doğduğu ülke. Ege denizinin karşı kıyısından bakınca bu topraklara güneşin doğduğu ülke adının verilmesi hiç de şaşırtıcı değil.

Bu parçadan hareketle aşağıda verilen bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Anadolu isminin bu coğrafyada en başından beri kullanıldığına
B) Anadolu isminin nereden geldiğine
C) Anadolu coğrafyasında farklı zamanlarda farklı toplumların yaşadığına
D) Anadolu coğrafyasının geniş bir alana sahip olmasına

11.

MÖ 5. ve 4. yüzyıllarda Atina’da yaşamış Yunan filozofu Sokrates, heykeltıraş bir baba ile ebe bir annenin oğluydu. Geometri ve astronomi alanlarında çok bilgiliydi. Gençliğinde çeşitli savaşlara katılmış, güç ve cesaretiyle ün salmıştı. Düşüncelerini açık sözlülük ve yüreklilikle savunan Sokrates, “yasayı ihlâl etmek” ve “insanları yanlış yönlendirmek” gibi suçlamalarla yargılandı. Baldıran zehri içerek ölmeye mahkûm edildi.

Bu metinle ilgili,

I. Sokrates’in yaşamış olduğu tarih net olarak bellidir.
II. Sokrates, birden fazla bilimle ilgilenmiştir.
III. Sokrates’in yaşadığı dönemde savaşlar, adaletsizlikler yaşanmaktadır.
IV. Sokrates’in anne ve babası sanatla ilgilenmiştir.

çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II.
A) I ve II.
B) II ve III.
C) III ve IV.

12.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul-sonuç anlamı vardır?

A) Kendini daha mutlu etmek için durmadan kitap okuyordu.
B) Okuduğu kitapların çok nitelikli olmasından dolayı her geçen gün ufku genişliyordu.
C) Bu şekilde okumaya devam ederse hayat da onun için güzel olmaya devam edecekti.
D) Bundan şüphesi olmadığı için azimle okumaya devam etti.

13.

Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olamaz?

A) Sözlü gelenekler sayesinde insanlar dillerini, kültürlerini ve tarihlerini yüzyıllar boyunca canlı tutmuşlardır.
B) Bugün, haberleri ancak anlık koşulların bağlamı içinde değerlendiriyor ve ona göre karar veriyoruz.
C) Basılı gazetenin avantajı, insana her zaman geriye dönme, belli bir haberi yeniden okuma şansı sağlamasıdır.
D) Bir başka teknolojik gelişme de haberlerin giderek yazılı olmaktan çok, görsel ve işitsel yöntemlerle iletilmesidir.

14.

Dünyada bilmediğimiz ve görmediğimiz birçok hayvan vardır. Bunlardan biri de tersiyerlerdir. Türkçede cadı makigili olarak anılır. Güneydoğu Asya'nın adalarında yaşayan ve primat türlerinden olan küçük değişik görünümlü bir memeli hayvandır. Vücut uzunlukları yaklaşık 9-6 cm. dir. Kuyrukları ise 13-28 cm olarak vücut uzunluğundan iki kat fazladır. Bu şirin hayvancıkların ağırlıkları sadece 60-160 gram arasıdır. Tüyleri kısa ve yumuşaktır. Vücut ölçülerine göre elleri büyük, bacakları da uzundur. Vücut büyüklüğüne göre maymunlar grubu içerisinde en uzun bacağa sahip olan tersiyerlerdir. Bu hayvanlar ağaçlarda yaşarlar ve çok hızlı tırmanırlar. Âdeta ağaca yapışmış vaziyette dururlar, onu ağaçtan ayıramazsınız. Bunun nedeni tutunma özelliği çok yüksek avuçlara sahip olmasıdır. Çok büyük gözleri vardır. Göz yuvarlakları beyinlerinden daha büyüktür.

Bu metinden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Tersiyerler farklı dillerde farklı isimlerle bilinmektedir.
B) Maymunlar grubu içerisinde en uzun bacağa sahip hayvandır.
C) Tersiyerlerin ellerinin büyük olması hızlı hareket edip tırmanmalarını destekler.
D) Tersiyerlerin gözleri bazı organlarından daha büyüktür.

15.

Hayal ile hatıra arasındaki farkı soruyorlar bana. Hayal ileridedir, hatıra ise geçmişte kalmıştır. Hayal bir anlamda umuttur, hatıra ise yaşanmışlıktır. Yani bitip tükenmiştir hatıra. Buna rağmen ben; ayakta tutan, dinç hatıraları, sönük ve cılız hayallerden yeğ tutarım.

Bu metinde altı çizili kelime grubuyla anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mantıklı bulmak
B) Reddetmek
C) Üstün bulmak
D) Onaylamak

16.

Neden hep bize “önemli” kadınlar ve adamlarla ilgili hikâyeler anlatırlar?
Oynamak için sokağa çıkmayan, kirlenmeyen, güzel kıyafetli prensesleri?
Ya da bize çoook uzak olan süper güçlü kahramanları?
Ama hayır! Bizim burada “önemli” dediğimiz kişiler büyümek ve eğlenmek için kirlendiler, oturup beklemediler, onlar da süper güçler kullandılar ama başka türlü; bir şey daha yapmak için harekete geçmek, dünyayı başka türlü anlamaya çalışmak, engelleri aşmak ve zamanın çok ötesinde eser bırakmak gibi güçler…

Bu paragrafta altı çizili söz grubunun metne kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sadece ilerde okunacak eserler vermek
B) Yaşadığı zamana bağlı kalmayıp gelecek zamanlarda da etkisini gösteren eserler yazmak
C) Bırakılan eserlerin belli bir zaman dilimine bağlı olarak yaşamasını sağlamak
D) Bütün zorluklara rağmen bir eser ortaya koymak

17.

Türkçemiz, atasözleri bakımından oldukça zengindir. Atalarımız yeri gelmiş güzel şeyler söylemiş, yeri gelmiş sözünü sakınmamış. Bazen de birbirinin zıddı olan görüşleri öne sürmüşlerdir. Dört arkadaş birbirinin zıddı olan atasözlerine örnekler vermiştir:

Çiğdem	Öfke baldan tatlıdır.	Öfkeyle kalkan zararla oturur.
Süveybe	Ava giden avlanır.	Atın ölümü arpadan olsun.
Asiye	Fazla mal göz çıkarmaz.	Azıcık aşım, ağrısız başım.
Rabia	Akıl akıldan üstündür.	Aklın yolu birdir.

Yukarıda örnek verilen atasözlerini, dört arkadaştan hangisi yanlış örneklendirmiştir?

A) Çiğdem
B) Süveybe
C) Asiye
D) Rabia

18.

Kipler ikiye ayrılır: Haber kipleri ve dilek kipleri. Haber kipleri zaman bildirirken dilek kipleri zaman bildirmez.

Aşağıdaki cümlelerde kullanılan kiplerden hangisi bu yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) Gelesin yanıma seni çağırdığımda!
B) Ağlarım hatıra geldikçe gülüştüklerimiz.
C) Oku gözlerimden içimdeki mutluluğu.
D) Anlatmalısın bütün bildiklerini.

19.
Günümüzde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan Taşpınar halısı çok yakın zamana kadar Aksaray'ın Taşpınar kasabası ve çevresinde hemen hemen her evde dokunurdu. Birçok aile geçimini halıdan temin ederdi. Aksaray'da pazartesi ve salı günleri olmak üzere haftada iki gün halı pazarı kurulur, alıcı ve satıcılar bu pazarda buluşup alışveriş ederlerdi. Aksaray'daki bütün evlerde en az birkaç tane Taşpınar halısı bulunur ve odalara serilmek suretiyle bu halılar kullanılırdı. Taşpınar halısı aynı zamanda bir yatırım aracıydı. Bugünkü manada altın gibi… Çok masraflı bir durum söz konusu olursa hemen Taşpınar halıları pazara götürülür ve oradan elde edilen parayla alınacak olan alınırdı. Kendi ailemden örnek verecek olursam Taşpınar'da ikamet eden ailem, evde biriktirilmiş halıları satarak Aksaray'dan ev almıştı. Bugün "Evdeki halıları sattım, ev aldım." desek çok saçma gelecektir herkese ama yakın geçmişte öyleydi. Taşpınar halısı kullanıldıkça parlar, parladıkça değerlenir. Yani Taşpınar halısının yenisi değil eskisi (ikinci eli) daha makbuldür. Artık birçok güzel şeyi yitirdiğimiz gibi bu güzelliğimizi de yitirdik maalesef.

Bu metinden hangisi çıkarılamaz?

A) Halı pazarı günümüzde de pazartesi ve salı günleri kurulmaktadır.
B) Eskiden satılan halının parasıyla çok pahalı şeyler alınabilirdi.
C) Taşpınar halısı eskidikçe değerlenir.
D) Taşpınar halısı unutulma tehlikesi yaşıyor.

20.

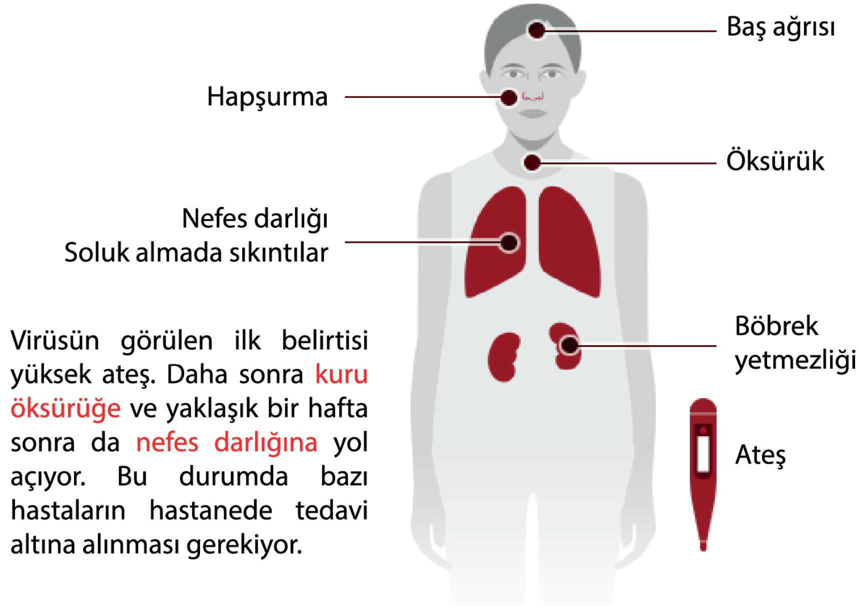
Yedinci sınıf öğrencisi Asiye, evde boş zamanlarında çiçek yetiştirmek istemektedir. Sevdiği çiçeklerle ilgili kısa bir araştırma yapmış ve özelliklerini not almıştır:
Hazeran çiçeği; nemli ortamları sever, güneşli ortamı sevmez. Üç ay gibi bir sürede yetişir.
Ayyıldız çiçeği, güneş alan ve havalandırması bol olan ortamı sever. Dört ayda yetişir.
Zinya çiçeği, güneş alan ortamları sever nem önemli değildir. İki ay gibi kısa sürede yetişir.
Lavanta çiçeği; güneş alan ortamda yetişir, nem isteği fazladır. İki senede çiçek açar.
Asiye, nemli bir ilde yaşamaktadır. Odası havadardır, bol güneş almaktadır. Yukarıdaki çiçeklerin tohumlarını alıp ekmiştir.

Buna göre Asiye'nin en erken yetiştirebileceği iki çiçek türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zinya - Ayyıldız
B) Zinya - Lavanta
C) Ayyıldız - Hazeran
D) Ayyıldız - Lavanta

21.

Çin'den yayılan koronavirüsün belirtileri

Bu görselde vücudun hangi bölümünü gösteren ifadede bir yazım yanlışı vardır?

A) Ciğer B) Baş C) Böbrek D) Boğaz

22.

- Ah, nerede o güzelim eski bayramlar!
- Hele bir söz söylediler mi eli ayağı dolaşır, ne söyleyeceğini bilemezdi.
- Babamın söylediklerini keşke kulağıma küpe yapsaydım.
- Bunca çabadan sonra ya istediği gibi olmazsa?

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelere hâkim olan duygulardan biri değildir?

A) Sitem B) Şaşırma C) Hasret D) Endişe

23.

Temmuz ortalarındayız. Daha dün Çukurova'nın sarı sıcağındaydım. Kurumuş Ağcasaz'ın ovasındaydım. Anavarza'nın kayalıklarında cam kırıkları gibi parlayan bir güneş vardı. Ovaya cam kalınlığında, ağır bir ışık dökülüyordu... Yanıyordu ova, Çukurova ateş püskürüyordu.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetmeye başvurulmuştur.
B) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
C) Alıntılama yapılmıştır.
D) Betimleme yapılmıştır.

24.

İş (kılış) fiilleri bir işi, bir hareketi anlatan fiillerdir. Bu işi yapan bir özne vardır ve bu işten etkilenen bir nesne bulunur.

SERÇENİN ÖLÜMÜ

Bir baba ve çocuğu parkta yürüyorlardı. Çocuk, babasını şımarıkça çekiştiriyordu. Ne görse almak istiyor, babası da onu hiç kırmıyordu.

-Ben biricik oğlumu üzer miyim hiç!

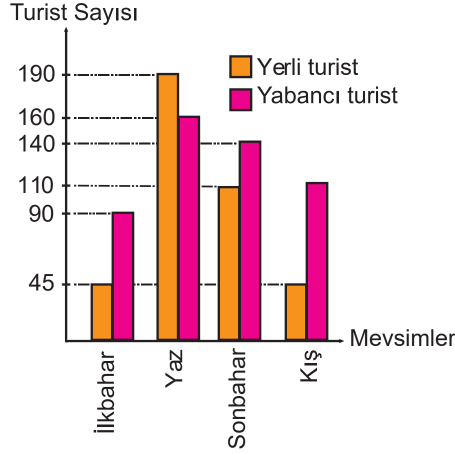
Her istediğine kolayca ulaşan bir çocuğun nasıl doyumsuz olacağını ve büyüdükçe ya bencil ya da en ufak bir sorunda mutsuz, asabi olacağını düşünmüyordu bile.

Çikolata, dondurma, oyuncak derken çocuğun gözü yemyeşil dallara konan kalkan güzel kuşlara takıldı. Babasının çocukluğunda yaptıklarıyla ilgili anlattıkları aklına geldi.

Bu metinde kaç iş fiili vardır?

A) 4 B) 5 C) 6 D) 7

25.

Bu grafik ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İlkbaharda oteldeki yabancı turist sayısı yerli turist sayısının iki katıdır.
B) İlkbahar ve kış mevsimlerinde otele gelen yerli turist sayıları eşittir.
C) Yerli ve yabancı turist sayılarındaki en büyük fark kış mevsiminde olmuştur.
D) En az yerli turist otele ilkbahar mevsiminde gelmiştir.

26.

Dilimizde “kulak” sözcüğüyle yapılan birçok deyim vardır. Örneğin; “olup bitenleri çabuk haber alan” anlamında “kulağı delik”, “her şeyi bilir, yanılmaz, aldanmaz” anlamında “kulağı kesik”, “dikkatlice dinlemek” anlamında “kulak kabartmak”, “önem vermemek, umursamamak” anlamında “kulak asmamak” deyimlerini kullanırız.

Bu metinde aşağıdaki deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

A) Kulak kabartmak
B) Kulağı kesik
C) Kulağı delik
D) Kulak asmamak

27.

Savruk rüzgârlar eser başımda,
Denizlerim dalgalanır.
Temmuzun yırtık sıcağında
İçimde çöller karlanır.

Alır başımı çıkarım yıldızlara,
Seyre dalarım âlemi.
Şeker rengi şiirler atarım çocuklara,
Tatmasınlar diye matemi.

Şair değilim ki anlamam ben şiirden.
Mısralar dökülmekte en derin yerimden.
Durma! Sen de çek küreklerini maviliklerimde.
Konuşmaktayım belki de senin dilinden.

Bu dizelerin şairi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Aynı anda zıt durumlar yaşamaktadır.
B) Çocukların iyiliğini istemektedir.
C) Mütevazı bir kişiliğe sahiptir.
D) İnsanların kendisini anlamadıklarından yakınmaktadır.

28.

• Ek olan “-de” kendinden önceki sözcüğe bitişik, bağlaç olan “de” kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.
• Ek olan “-ki” kendinden önceki sözcüğe bitişik, bağlaç olan “ki” kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.

Bu açıklamalara göre,

Nedir bu ilginin sebebi? Bilmem bu soru üzerinde (I) hiç durdunuz mu? Bana öyle geliyorki (II) bu ilginin sebebi çok derinlere inmektedir. İnsan, çocukluk çağından kurtuldu mu ileri de (III) yaşamaya başlar ve yaşadığı günlerle gelecek günleri kıyaslamaktan kendini alamaz. Bu kıyaslama daima yaşanan günlerin zararına olmuştur. Öyle ki (IV) bu geçen günlerin güzelleşmesi, özlem buğularıyla örtülmesi, beklenen günlerde aradığımızı bulamadığımız içindir.

metninde numaralanmış sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve II.
B) I ve IV.
C) II ve III.
D) III ve IV.

29.

Nasıl yaşadığından, ne içip yediğinden,
Çıngırak seslerinin dağlara dediğinden
Anlattı uzun uzun.
Şehrin uğultusundan usanmış ruhumuzun
Nadir duyabildiği taze bir heyecanla...
Karıştım o gün bugün bu zavallı çobanla
Bingöl yaylalarının mavi dumanlarına,
Gönlümü yayla yaptım Bingöl çobanlarına!

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Benzetme
B) İkileme
C) Kişileştirme
D) Eş sesli sözcük

30.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki" **bağlacı cümleye neden-sonuç ilişkisi katmıştır?**

A) Dediler ki bu yıl okullarda okuma etkinliği çok yapılacak.
B) O kadar çalıştı ki yorgunluktan olduğu yerde uyuyakaldı.
C) Sanki ufukta köyler tozlanmış birer fotoğraf gibi duruyordu.
D) İnsana sunulan güzellikler kadar, hayatı anlamlı kılan ne var ki?

31.

İşkence yaptıkça bana gülerdi
Bunda yalan yoktur herkes de gördü
Bir çekirdek verdim dört bostan verdi
Benim sadık yârim kara topraktır.

Bu dizelerde yer alan söz sanatının açıklaması aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) İnsan dışındaki canlı ya da cansız varlıklara insana ait özellikler verilerek kişileştirme sanatı yapılmıştır.
B) Aralarında çeşitli yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın güçlü olana benzetilmesiyle benzetme sanatı yapılmıştır.
C) Anlamı güçlendirmek için karşıt sözcükler bir arada kullanılarak tezat sanatı yapılmıştır.
D) Bir varlığın, olayın ya da durumun olduğundan küçük daha veya daha büyük gösterilerek abartma sanatı yapılmıştır.

32.

IHLARA VADİSİ

Dünyanın en büyük kanyonları arasında sayılan Ihlara Vadisi, Hristiyanlığın kuruluş yıllarından beri önemli bir dinî merkez oldu. 14 kilometrelik vadide sayısız kilise ve tarihî yaşam alanı var. Asırlar önce Hasan Dağı'nın püskürmesiyle oluşan volkanik tabaka, doğa olayları ve Melendiz Çayı'nın aşındırmasıyla Ihlara Vadisi'ni oluşturdu. Yüksekliği 120 metreyi bulabilen bu büyüleyici kanyon, Ihlara Kasabası'nda başlayarak Belisırma ve Yaprakhisar üstünden Selime'ye uzanıyor. Kanyon boyunca akan Melendiz sebebiyle, bölgenin eski sakinlerine "dönerek akan suyun halkı" yani "Peristremma" dendi.

Parçada verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

A) Dünyanın en büyük kanyonu olduğuna
B) Ihlara Vadisi'nin nasıl oluştuğuna
C) Vadi içerisinde bulunan kilise sayısına
D) Vadiyi ziyaret eden kişi sayısına

33.

I. Oluş fiili öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillerdir.
II. Oluş fiillerinde daha çok "zaman içerisinde kendiliğinden olma" söz konusudur.

Oluş fiili ile ilgili proje ödevi hazırlayan Ayşe yukarıdaki bilgilere ulaşmıştır.

Buna göre Ayşe'nin, proje ödevinde kullanacağı örneklere aşağıdakilerden hangisi uygundur?

A) Ortaya çıkan yeni virüs hızlı bir şekilde yayılıyor.
B) Geçen sene Göbeklitepe'yi 1 milyon kişi ziyaret etti.
C) Kullandığı kimyasallar yüzünden bütün çiçekler solmuş.
D) Son günlerde ülkemizde yaşanan depremlerin sayısı arttı.

34.

Gözlerinin gördüklerini yaşamın tümü zanneden insanlara çok sık rastlıyoruz. Ne yaşıyoruz, hangi şartlar altında yaşıyoruz? Bunlar bu tip insanları çok da ilgilendirmez. Sizi nasıl gördülerse artık değişemezsiniz onun gözünde. Ters bir tavrınız, hareketiniz yeterlidir sizi hor görmeye. Kapılar kapanmıştır artık.

Bir de gözlerinin dışında hislerine göre insanları değerlendirenler var. Bu insanlar görünüşe bakmazlar. İnsanın sessizliğinden, mutluluğundan, kısacası her şeyinden bir fikir çıkarır. İnsanlar geri dönerlerse kapalı bir kapı bulmasın isterler. Yine de asla değişemezsin sen onun gözünde.

Parçanın genelinde bahsedilen duygu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Özlem
B) Şaşırma
C) Ön yargı
D) Küçümseme

35.

Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık;
Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar.
İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık;
Biri benim, biri de serseri kaldırımlar.

Verilen şiirde kişileştirilen varlıklar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Evler - Yıldırımlar
B) Kaldırımlar - Gökler
C) Kaldırımlar - Yıldırımlar
D) Bulutlar - Gökler

36 ve 37. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

Hintli bir adam suda bata çıka ilerlemeye çalışırken yanına bir akrep gelir. Onu kurtarmaya karar verir ve parmağını akrebe uzatır ama akrep onu sokar. Hintli tekrar akrebi sudan kurtarmaya çalışır ama akrep onu tekrar sokar.
Yakınlarındaki başka biri ona, sürekli onu sokmaya çalışan akrebi kurtarmaya çalışmaktan vazgeçmesini söyler. Ama Hintli adam şöyle der:
“Sokmak akrebin doğasında vardır. Benim doğamda ise sevmek var. Neden sokmak akrebin doğasında var diye kendi doğamda olan sevmekten vazgeçeyim?”

36.

Murat Öğretmen derste yukarıdaki metni okuduktan sonra öğrencilerden hikâye unsurlarını belirlemelerini ister. Öğrenciler, Murat Öğretmen’in sorusuna;

Hakan : Metinde karakter olarak Hintli bir adam var.
Osman : Metinde yer unsuru tam olarak belirtilmemiştir.
Zeynel : Metinde zaman unsuru olarak sabah saatleri belirtilmiştir.
Mustafa : Metindeki olay Hintlinin, akrebi kurtarmaya çalışmasıdır.
cevaplarını vermiştir.

Buna göre öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiş olabilir?

A) Hakan
B) Osman
C) Zeynel
D) Mustafa

37.

Parçada altı çizili bölümde anlatılmak istenen ile aşağıdakilerden hangisi çelişmektedir?

A) İyiliğe iyilik her kişinin, kötülüğe iyilik er kişinin kârıdır.
B) Sana kötülük yapan kimseyi iyilik yaparak cezalandır.
C) Kötülük yapan kötülükten sıkılmıyorsa sen de iyilikten sıkılma.
D) Sana nasıl davranıyorlarsa sen de öyle davran.

38 ve 39. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

TEMA Vakfı kurucusu olarak tanınan iş adamı Hayrettin Karaca 4 Nisan 1922'de Balıkesir'in Bandırma ilçesinde doğdu( ) Ortaöğrenimini İstanbul Boğaziçi Lisesinde tamamladı.
Öğrenim hayatının ardından aile mesleği olan triko işinin başına geçen Karaca, mesleğinde Türkiye'nin önde gelen sanayicilerinden biri oldu. Ürettiği markayla dünyaya açılan şirket Türkiye( )nin ihracat rakamlarına önemli katkılarda bulundu.
İş adamı kimliğinin yanında doğa ve botaniğe olan merakıyla tanınan Hayrettin Karaca( ) 60'lı yaşlarında çevre sorunlarına eğildi ve Türkiye'nin ilk özel ağaç parkı olan Karaca Arboretumu'nu kurdu.
Dünyanın pek çok noktasından getirttiği ve bizzat elde ettiği tohumlarla 14 bin bitki türünü arboretumda toplayan Karaca, Türkiye'de biyolojik çevrenin ve çeşitliliğin korunması konusunda pek çok çalışmaya imza attı( )
Ekoloji Profesörü Franz H. Meyer'in, "Hiç böylesine kişisel çıkar gütmeden, kendini insanlığın yararına çalışmaya adamış birine rastlamadım." sözleri ile tanımladığı <u>Toprak Dede Hayrettin Karaca</u>, 97 yaşında vefat etmiştir.

38.
Bu parçada yay ayraçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (,) (` ) ( `) (.)
B) (.) (`) (,) (.)
C) (.) (,) (.) (.)
D) (,) (`) (.) (.)

39.
Parçada altı çizili kelime grubunda hangi söz sanatı vardır?

A) Abartma
B) Kişileştirme
C) Benzetme
D) Konuşturma

40.
- 1. ve 3. kelimeler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.
- 1. ve 2. kelimeler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.

	1. Kelime	2. Kelime	3. Kelime
I	Üzüntü	Neşe	Keder
II	Genç	Delikanlı	İhtiyar
III	Kader	Alın yazısı	Düş
IV	Okul	Mektep	Medrese

Verilen bilgilere göre kaç numaralı satır doğru sıralanmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

41.

Sonra gök yeleli bir Bozkurt çıktı ortaya, nereden geldiği bilinmeyen. Bozkurt geldi; Türk'ün önünde dikildi, durdu. Herkes anladı ki yolu o gösterecek. Bozkurt yürüdü; ardından da Türk milleti ve Türkler, Bozkurt'un önderliğinde o kutsal yılın kutsal ayının kutsal gününde Ergenekon'dan çıktılar. Türkler o günü, o saati iyi bellediler. Bu kutsal gün, Türklerin bayramı oldu. Her yıl o gün büyük törenler yapılır. Bir parça demir, ateşte kızdırılır. Bu demiri önce Türk kağanı kıskaçla tutup örse koyar, çekiçle döver. Sonra diğer Türk beyleri de aynı işi yaparak bayramı kutlarlar.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisinden alınmış olabilir?

A) Masal
B) Hikâye
C) Destan
D) Fabl

42.

12 Hayvanlı Türk Takvimi'ndeki tarih sistemi günümüzde kullanılan tüm takvimlerden farklıdır. Buradaki 12 hayvan, 12 ayı değil, 12 yılı simgelemektedir. Zira Türklerde 12 yıllık periyotlar "devir" ismiyle anılmış ve 12 yıllık süreçteki her yıl bir hayvanın ismiyle anılıp bu hayvanlara ve yıllara sembolik anlamlar yüklenmiştir.
Bu takvime göre dünyanın yaratılışı (3 600 000 yıl önce olduğuna inanılmaktadır) başlangıç kabul edilip 10 bin yıllık süreç "ven" olarak adlandırılmış, 12 yıl bir devir olarak kabul edilmiş ve her yıl 12 aya, her ay da 4 haftaya bölünmüştür.
12 Hayvanlı Türk Takvimi'nde ay adları; Aram Ay (Birinci Ay), İkinç Ay, Üçünc Ay, Törtinç Ay, Beşinc Ay, Altınç Ay, Yitinc Ay, Sekizinç Ay, Dokuzunç Ay, Onunç Ay, Bir Yirminç Ay (Onbirinci ay) ve Çakşaput Ay (Onikinci Ay) şeklinde isimler almıştır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) Her 10 bin yıl "ven" olarak adlandırılmıştır.
B) Her devir bir hayvan ismi ile anılmıştır.
C) Takvime göre dünya 3 600 000 yıl önce yaratılmıştır.
D) 12 Hayvanlı Türk Takvimi günümüzdeki takvimle aynıdır.

43.

Sınıfta öğrenciler verilen örneklerde virgülün kullanım amacını parantez içine yazmışlardır.

Merve :Gazeteci, bayana sorular yöneltmişti. (Anlam karışıklığını gidermek için kullanılır.)
Aşire :Geçen haftaki sınava Ayşe, Ahmet ve Ali girmedi. (Eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılır.)
Fuat :Adana'ya yarın gideceğim, dedi. (Sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır.)
Murat :Evet, yirmi seneden beri yanıma gelmiyor. (Ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.)

Buna göre hangi öğrencinin verdiği örnek yanlıştır?

A) Merve
B) Aşire
C) Fuat
D) Murat

44.

I. Gelir çocukluğum, düşlerin arasından
II. Buz tutan yüreğimde bir kıvılcım tutuşur.
III. Bin melek kanatlanır ruhumun beyazından
IV. Şu ihtiyar gönlümde huzur şevkle buluşur.

Yukarıdaki şiirde kaçıncı dizedeki altı çizili kelime çekimli fiil değildir?

A) I B) II C) III D) IV

45.

Yaşamak güzel şey doğrusu
Üstelik hava da güzelse
Hele gücün kuvvetin yerindeyse
Elin ekmek tutmuşsa bir de
Hele tertemizse gönlün
Hele kar gibiyse alnın.

Bu dizelerde ağır basan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bahar özlemi
B) Ölüm korkusu
C) Gelecek kaygısı
D) Yaşama sevinci

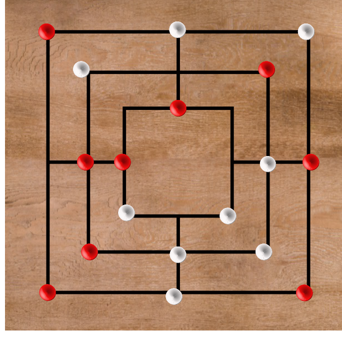
46.

Her alanda olduğu gibi dil alanında da şaşırtıcı bir değişim yaşıyoruz: Sokaktaki adamından televizyondaki sunucusuna, Meclis'teki politikacısından gökdelendeki iş adamına, kürsüdeki profesöründen gazetedeki yazarına, yabancı ögelerle, yanlışlarla dolup taşan, yandan çarklı bir Türkçe kullanıyor herkes. Benim gençliğimde yazarlığın birincil koşulu dilini düzgün ve doğru kullanmaktı. Bugün hem anlam hem kurgu açısından dil yanlışlarıyla dolu kitaplarla büyük romancı ya da büyük düşünür oluvermiş bir düzine yazar sayabiliyorsunuz.

Bu parçada yazar aşağıdaki ifadelerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Günümüzde romancıların sayısının artmasından
B) Gençliğinde yazar olmanın zor olduğundan
C) Dilin doğru ve düzgün kullanılmamasından
D) Yazar sayısının giderek azalmasından

47.

Dokuztaş, oyuncuların taşlarıyla bir sıra oluşturmaya çalıştığı Antik Mısır'dan günümüze kadar gelen bir oyundur. Bir yere iç içe üç kare çizilir ve kenarları orta noktalarından birleştirilir.

Böylece 12 köşede ve 12 kenar üzerinde olmak üzere 24 nokta ortaya çıkar.

Oyunun başında, iki oyuncu sırayla birer birer taşlarını noktalara yerleştirir. Dokuzar taş yerleştirildikten sonra sırayla hamle yapmaya başlanılır. Yatay, dikey veya çapraz bir üçlü dizebilen oyuncu rakibinin bir taşını dışarı atma yani "kırma" hakkı kazanır. Fakat bir üçlü dizi içindeki taşlar kırılamaz. Eğer hepsi üçlülerin bir parçasıysa herhangi biri kırılabilir.

İki taşı kalan oyuncu, oyunu kaybeder.

Bu parçada dokuztaş oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Oyunun nasıl başladığına
B) Oyunda kullanılan taş sayısına
C) Oyunun kaç kişi ile oynandığına
D) Oyunun bir zeka oyunu olduğuna

48.

- Olay yazısıdır.
- Serim, düğüm, çözüm bölümlerinden oluşur.
- Olaylar, kahramanlar, yer ve zaman gerçekçidir.

Özellikleri verilen yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deneme
B) Fabl
C) Hikâye
D) Makale

49.

Ben her akşam dolaşırdım bu yeşil sahilde,
Âşinâlar gibi karşımda gülümserdi sular;
Nazlı rüzgâr konuşur anladığım bir dilde,
Sevdiğim şarkıyı söylerdi hafiften korular.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) 2. dizede kişileştirme sanatı yapılmıştır.
B) 2. dizede benzetme sanatı yapılmıştır.
C) 1 ve 3. dizelerin sonunda aynı sesler tekrarlanmıştır.
D) 4. dizede abartma sanatı vardır.

50.

Bir markette ürünler raflara dizilecektir. Dizilecek olan ürünler şunlardır: yüzey temizleyici, çamaşır suyu, kireç sökücü, temizlik eldiveni, tek kullanımlık maske, bone, bulaşık süngeri, temizlik bezi, ovma teli.

1. Raf			
2. Raf			
3. Raf			

Bu ürünler raflara dizilirken şu hususlara dikkat edilmelidir:

- Deterjanlar (yüzey temizleyici, çamaşır suyu, kireç sökücü) akma ihtimalinden dolayı en alt rafta bulunmalıdır.
- Temizlik bezi ve temizlik eldiveni aynı rafta bulunmamalıdır.
- Bulaşık süngeri çamaşır suyunun üstündedir.
- Tek kullanımlık maske, bulunduğu rafta ortadaki üründür.
- Temizlik eldiveni, tek kullanımlık maske ve bone aynı raftadır.
- Ovma teli 2. raftadır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

A) Tek kullanımlık maske 1. rafta ve ortadadır.
B) Temizlik bezi ve ovma teli 1. raftadır.
C) Bulaşık süngeri ve çamaşır suyu aynı raftadır.
D) Bone ile yüzey temizleyici yan yanadır.

51.

Merak olmasaydı yeni kıtalar keşfedilir miydi( ) Uzaya çıkılıp yeni gezegenler( ) yıldızlar( ) gök cisimleri araştırılır mıydı( )

Yukarıda yay ayraçlarla belirtilen boşluklara sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (.) (;) (,) (?)
B) (?) (,) (,) (?)
C) (.) (,) (,) (?)
D) (?) (;) (;) (?)

52.

İnsanların çok farklı dillerde konuştukları çok çok eski zamanlarda, sıcak ülkelerde, kocaman ve görkemli kentler vardı. Bu kentlerde krallara, imparatorlara ait muhteşem saraylar bulunur; geniş caddelerin yanı sıra daracık, dolambaçlı yollar dikkati çekerken bir yandan da altın yaldızlı mermer heykellerle süslü tapınaklar göz kamaştırırdı. Farklı ülkelere ait eşyaların satıldığı rengârenk pazar yerleri kurulur, insanlar günün önemli olaylarını konuşup tartışmak ve anlatılanları dinlemek için geniş alanlarda bir araya gelirlerdi.

Bu paragrafla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Anlatım, birinci kişi ağzından yapılmaktadır.
B) Kesin bir zaman belirtilmemiştir.
C) Anlatılan yerin neresi olduğu belli değildir.
D) Görme duyusuna ilişkin ögelere yer verilmiştir.

53.
Sözlü ifadeye karşı ön yargılarımız var; onu hafife alıyoruz hatta bazen yok sayıyoruz. Güya söz unutulurmuş, ona odaklanmak çok zormuş. O nedenle bir şey anlatılırken mutlaka arkada bir sunum kullanılır ya da anlatılanlar yazılı olarak dağıtılır. Eğer biri ilginç bir şey söylerse karşısındaki herkes, hemen cep telefonunu çıkarıp onu videoya kaydetmeye başlar. Oysaki bana sorarsanız sözlü ifade en güçlü ve en derin iz bırakan iletişim aracımız.

Bu paragrafta asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazıya geçirilen ifadeler daha kalıcıdır.
B) En etkili iletişim sözlü ifade ile kurulandır.
C) Konuşmalarda sunum kullanmak gereklidir.
D) Video kayıtları anıları saklamamıza yarar.

54 ve 55. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

Çocuk edebiyatının özelliği, sanatsal ve estetik kaygılarla yazılmış kurgusal metinlerin çocuk dilini, algısını ve duyarlılığını da içermesidir. Çocuk edebiyatını yetişkin edebiyatından ayrı bir şekilde değerlendiremeyiz. Çocuğu küçümseyen değil anlayan, onun yanında olup hayatı kavramasına yardımcı olan, düşlerini geliştiren, merak duygusunu kışkırtan bu edebiyatın çocuğun kişiliğini geliştirmede, sanata yaklaştırmada, beğeni düzeyi oluşturmada büyük önemi vardır.

54.
Bu paragraf aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak yazılmıştır?

A) Çocuk edebiyatının önde gelen isimleri kimlerdir?
B) Çocuk edebiyatı nedir?
C) Çocuk edebiyatının konusu nedir?
D) Çocuk edebiyatının yetişkin edebiyatından farkı nedir?

55.
Bu paragrafa en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çocuk Edebiyatı
B) Çocuk Edebiyatının İlkeleri
C) Çocuk Edebiyatının Gelişimi
D) Çocuk Edebiyatında Estetik Kaygı

56.
Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde iş (kılış), oluş ve durum bildiren fiiller sırasıyla verilmiştir?

A) sevmek, yaşlanmak, okumak
B) konuşmak, bakmak, görmek
C) gelmek, yeşermek, gitmek
D) tutmak, büyümek, ağlamak

57.
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatıcı diğerlerinden farklıdır?

A) İnsanın kendi motivasyonu konusunda mükemmel bilgiye sahip olmasının pek mümkün olmadığını düşünüyorum.
B) Merak ederek kavramları bir araya getirip bilinmeyen bir şeyi zihnimizde temsil etme gücüne sahip oluyoruz.
C) Dünyanın yarıdan fazlası internet kullanıcısı ve bunların büyük bir çoğunluğu sosyal medya kullanıyor.
D) Şehirde nefesimi kesen yerlerden bir tanesi de dünyanın en güzel kütüphanelerinden biri olarak bilinen Avusturya Millî Kütüphanesi.

58.
Bağlaç olan "ki" kendinden önceki sözcükten ayrı, sıfat yapan ve ilgi zamiri olan "-ki" kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ki"li sözcüğün yazımı yanlıştır?

A) İyi düşün ki güzel konuşasın.
B) Ortadaki masaya elindeki çiçekleri bırakıverdi.
C) Mimar kapıdaki tavan süslemelerini inceliyordu.
D) Duydumki kitap okumayı seviyormuşsun.

59.
Bilim tarihi, deney ve gözlemden önce tasarlanan ----, bilimsel doğrulara ancak bu sınırlamalarla varılabileceğini ----.
Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamında bir bozulma olmaz?

A) planın – bildiriyor
B) varsayımın – gösteriyor
C) düşüncenin – belirtiyor
D) olgunun – anlatıyor

60.
"Akıl akıldan üstündür." **sözünün ana düşünce cümlesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Akıl üstünlüğü, insanda kıskançlık duygusunu yaratır.
B) İnsanlar kendi akıllarıyla başarılı olma yolunu tercih etmelidir.
C) Her insan kendisinden üstün düşünceli insanların bulunacağını bilmelidir.
D) İnsan, başkalarının zekâsını yüksek görme düşüncesinde olmalıdır.

61.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “pişmanlık” **anlamı vardır?**

A) Keşke annemin söylediklerine kulak verseydim.
B) Hani bana karşı bundan sonra dürüst olacaktın?
C) Nerede, nasıl konuşacağını bir öğrenebilse.
D) Nasıl geçti habersiz, o güzelim yıllarım.

62.

İş, oluş, durum ve hareket bildiren sözcüklere fiil (eylem) denir.
Anlamlarına göre fiiller; iş fiilleri, oluş fiilleri ve durum fiilleri olmak üzere üç grupta incelenmektedir.

Buna göre,

I. dinlemek - bilmek - görmek
II. yüzmek - uyumak - oturmak
III. uzamak - yeşermek - bayatlamak

fiillerinin “oluş, iş ve durum” **olarak sıralanışı hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) I, II, III
B) III, I, II
C) II, III, I
D) II, I, III

63.

I. Tohumlar çok farklı biçimde olabilir.
II. Çoğunluğu oldukça sert ve küçük olan tohumların büyük boyutlu olanları da vardır.
III. Tohumlu bitkilerin bir çiçeğinden bir tohum oluşabileceği gibi birden fazla da tohum oluşabilir.
IV. Bunlar tohum kabuğu, bitkinin özü de denilen embriyo ve yedek besin deposu.
V. Ancak her tohum üç bölümden oluşur.
VI. Tüm tohumu kaplayan tohum kabuğu, embriyoyu korur ve onun kuruyup ölmesini engeller.
VII. Yedek besin deposuysa tohum çimlenip kendi besinlerini üretene kadar embriyonun gereksinim duyduğu besinleri sağlar.

Bu paragrafın anlam akışındaki bozukluğun düzeltilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ve III.
B) I ve IV.
C) IV ile V.
D) V ile VII

64.

I. İşte bunlardan biri olan Darıca Hayvanat Bahçesine 2015 yılında daha önce Türkiye'deki herhangi bir hayvanat bahçesinde karşılaşmadığımız bir hayvan geldi.
II. Bu canlının adı tembel hayvan.
III. Bu hayvanlar günün büyük bir kısmını uyuyarak geçirdiği için bu isimle anılıyor.
IV. Türkiye canlı çeşitliliği açısından hayli zengin bir ülke olmasına rağmen ülkemizde yaşamayan hayvan türleri de var.
V. Bu hayvanlardan bazılarını ülkemizdeki farklı hayvanat bahçelerinde görme imkânı bulabiliyoruz.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I-II-IV-III-V
B) IV-V-I-II-III
C) III-I-II-IV-V
D) IV-I-II-V-III

65.
Aşağıdakilerin hangisinde "kara" **sözcüğünün cümle içinde kazandığı anlam yay ayraç içinde yanlış gösterilmiştir?**

A) Tayfalar, "Kara göründü!" diye sevinç çığlıkları atıyorlardı. (toprak parçası)
B) Görsel sanatlar dersinde kara kalem çalışması yaptık. (siyah renk)
C) Gece boyunca çalışmaktan ayaklarıma kara sular indi. (yorgunluk)
D) Gün gelecek bu kara günler de bitecek. (kötü)

66.
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "açmak" **sözcüğünün anlamı yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

A) Kapıyı açıp içeri giriyorum. (Bir şeyi kapalı durumdan açık duruma getirmek)
B) Bu boyayı biraz daha açmalı. (Rengin koyuluğunu azaltmak)
C) Burası beni açmadı, başka yere gidelim. (Beğenmek)
D) Senin için üst katta bir oda açtık. (Alanını genişletmek)

67.
İkilemeler genellikle her tür sözcüğün tekrarlanarak kalıplaşmasıyla oluşmuş kelime gruplarıdır. Cümlenin anlamlarını güçlendirmek amacıyla kullanılır. İkilemeler yapılışına göre aynı anlamlı, yakın anlamlı, zıt anlamlı, biri anlamlı diğeri anlamsız, yansıma ve tek başlarına anlamları olmayan kelimelerden oluşabilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde ikileme, yapılışına göre ötekilerinden ayrı bir özellik göstermektedir?

A) Dünya âlem yansa onun umurunda değildi.
B) İnsanlar senden doğru dürüst davranışlar beklemektedir.
C) Deniz kıyısında beğendiği irili ufaklı çakıl taşlarını topluyordu.
D) Uyandığında vücudunda ağrı sızı kalmadığına sevinmişti.

68.

I. küçücük
II. kurardın
III. bir dünya
IV. kendine ait
V. odanda
VI. kitaplarla

Yukarıdaki sözcüklerle anlamlı ve kurallı cümle oluşturulursa sondan ikinci kelime ya da kelime grubu hangisi olur?

A) III B) IV C) V D) VI

69.

Öznenin kendi isteğiyle yaptığı bir işi ve bu işten etkilenen varlıkları gösteren ve nesne alabilen fiillere "iş fiilleri"; öznenin kendi isteğiyle yaptığı bir işin olduğu ancak bu işten etkilenen bir varlığın olmadığı ve nesne almayan fiillere "durum fiilleri"; öznenin iradesi dışında kendiliğinden ve belli bir zamana bağlı olarak gerçekleşen fiillere "oluş fiilleri" denir.

I. Kimseleri rahatsız etmeden sessizce yerine oturdu.
II. Pencere kenarındaki saksının resmini çiziyordu.
III. Ağaçların yaprakları sonbaharın gelmesiyle sararmıştı.

Numaralandırılmış cümlelerde yer alan altı çizili fiiller anlam özelliklerine göre hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	iş	oluş	durum
B)	durum	iş	oluş
C)	oluş	durum	iş
D)	iş	oluş	durum

70.

I. Refik Halit Karay, "Memleket Hikâyeleri" adlı eseri ile edebiyatımızda yeni bir ufuk açmıştır.
II. Ömer Seyfettin, hikâyelerinde gerçek hayatı ve kişileri anlatır.
III. Sait Faik Abasıyanık, kendini bütünüyle öyküye vermiş; öykülerinde denizi, çocukları, yoksulları, işsizleri ve balıkçıları anlatmıştır.
IV. Mehmet Akif Ersoy'un "Safahat" adlı eserindeki bütün şiirleri beğeniyle okunmaktadır.

Bu cümlelerin hangileri öznel yargı içermektedir?

A) I ve II.
B) I ve IV.
C) II ve III.
D) III ve IV.

2. BÖLÜM

A.

Verilen cümlelerdeki boşlukları uygun olan kelimelerle doldurunuz.

A) İnsan dışındaki canlı ya da cansız varlıklara insana ait özellikler verilmesine - - - - sanatı denir.
B) Metinde anlamı güçlendirmek amacıyla bir varlığın, olayın ya da durumun olduğundan daha küçük veya daha büyük gösterilmesine - - - - sanatı denir.
C) Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte sözlere - - - - denir.
D) Bireyin düşünce ve duygularına dayanan yargılara - - - - ifade; bireyin kişisel görüşünden bağımsız, kanıtlanabilen yargılara ise - - - - ifade denir.

B.

Aşağıda verilen deyimleri anlamları ile eşleştiriniz.

a. Abesle iştigal etmek	☐	Eski zevk veren yanı kalmamak
b. Açık konuşmak	☐	Farkında olmadan karşısındakini rahatsız edecek söz söylemek
c. Baltayı taşa vurmak	☐	Kendi değer ve yeteneğini bilmek
ç. Haddini bilmek	☐	Gerçeği sakınmadan, çekinmeden söylemek
d. Kafasına koymak	☐	Beklemediği bir duruma yükselip şımarmak
e. Ne oldum delisi olmak	☐	Boş ve anlamsız şeylerle vakit geçirmek
f. Tadı tuzu kalmamak	☐	Bir şeyi yapmaya kararlı olup zamanını beklemek

C.

- - - - - - - - - - -

Havalar soğumuştu. Göçmen kuşlar, sıcak ülkelere gitmişlerdi. Yalnız kanadı kırılmış bir kuş uçup gidememişti. Titriyor, barınacak bir yer arıyordu. Ormandaki ağaçlara gitti.
-Ne olur, dallarınız arasında bana bir yer verin, dedi.
Meşe ağacı:
-Sen benim palamutlarımı yersin. Seni barındıramam, dedi.
Öteki ağaçlar da kuşu barındırmak istemediler. Zavallı kuş barınacak yer bulamıyordu. Sadece çam ağacı yaralı kuşa acıdı:
-Gel benim dallarımda barın, dedi.
Küçük kuş çam ağacının dallarına yerleşti.
Kış yaklaştı. Sert rüzgârlar esti. Bütün ağaçların yapraklan döküldü. Kış, rüzgâra seslendi:
Sakın çam ağacının yapraklarına dokunma. Onun dallarında yaralı bir küçük kuş barınıyor. İşte o zamandan beri çam ağacı dört mevsim yeşil kalır. Yaprakları hiç dökülmez.

Metinden hareketle şekilde boş bırakılan yerleri doldurunuz.

1. YER
....

2. KİŞİ
....

3. BAŞLIK
....

4. ZAMAN
....

5. OLAY
....

Ç.

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışı var ise (Y), yok ise (D) yazınız.

1. Oysa ki bu hayatta en çok seni sevmiştim. (   )
2. Hayatta gülmekte bizim için ağlamak da. (   )
3. Hiçbir soruda hata yoktu. (   )
4. Birtakım elbise almıştık. (   )
5. Akşam oldu mu evde olmalısın. (   )

D.

Aşağıdaki deyimlerin anlamlarını bularak eşleştiriniz.

1. Ağaç olmak	A. Yenen bir şeyin tadını unutamamak.
2. Her derde deva olmak	B. Aşırı derecede görünür olmak.
3. Ölçülü olmak	C. Bir kimseyi, olayı veya şeyi abartmak.
4. Yarı yolda bırakmak	Ç. Hiçbir şey anlamadan dinlemek.
5. Tadı damağında kalmak	D. Dikkatli, hassas, düşünceli olmak.
6. Kabına sığmamak	E. Bir yerde ayakta durarak çokça beklemek.
7. Koyun kaval dinler gibi	F. Yapılan yardımı sonuna kadar sürdürmemek.
8. Göze batmak	G. Bir işte uzun zaman çalışıp emek vermiş olmak.
9. Gözünde büyütmek	H. Birçok şeye çare olmak.
10. Saç ağartmak	I. Duygularına engel olamayıp taşkın davranışlarda bulunmak.

E.

Aşağıdaki cümleleri karşılarında verilen anlam özelliklerine göre eşleştiriniz.

1. Bu sene Aksaray'a yağmur yağmayacak sanırım.	A. Neden-Sonuç
2. Girdiğin sınavda yüksek başarı gösterebilirsin.	B. Eleştiri
3. Bu işin nasıl sonuçlanacağı sizlerden çok beni düşündürmektedir.	C. Karşılaştırma
4. Hayata olumlu baktığı için hep mutlu yaşadı.	D. Olasılık
5. Günümüz gençleri klasik kitapları okumaya hiç rağbet etmiyorlar.	E. Tahmin

F.

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcükleri anlamlarına göre belirleyerek "X" işareti ile işaretleyiniz.

		Temel Anlam	Mecaz Anlam	Zıt Anlam
1.	Meydanın karşısındaki binanın üst katında oturuyor.			
2.	Kaloriferin tatlı sıcaklığı vuruyor yüzüme.			
3.	Keskin bakışlı askerler gönüllerde taht kuruyor.			
4.	Az veren candan çok veren maldan!			
5.	Bu şehirden uzak mutlu kaç yılım geçmişti?			
6.	Yıldırım, öykülerinde küçük insanların yüreğine dokunuyordu.			
7.	Bu sıcak havalarda soğuk su içilmemelidir.			
8.	Yaz kış soğuk su içerdi.			
9.	Kötülükler, yapılan iyiliklerle yok edilir.			
10.	Sabahın erken saatinde herkes yollara dökülmüştü.			

G.

Aşağıdaki şiirlerde geçen söz sanatlarını yanındaki boşluğa yazınız.

Bütün kusurumu toprak gizliyor Merhem çalıp yaralarım düzlüyor	1. ....
Yeşil ördek gibi daldım göllere Sen düşürdün beni dilden dillere Başım alıp gidem gurbet ellere Ne sen beni unut ne de ben seni	2. ....
Benim adım dertli dolap, Suyum akar yalap yalap, Böyle emreylemiş Çalap (Tanrı), Derdim vardır inilerim.	3. ....

H.

Aşağıdaki fiilleri anlamlarına göre (durum, iş oluş) tespit ederek aşağıdaki tabloya yazınız.

a) yatmak b) gülmek c) söylemek ç) acıkmak d) susmak e) olgunlaşmak

f) çürümek g) kırmak h) göndermek ı) korkmak

Durum	İş	Oluş

CEVAP ANAHTARI

1. BÖLÜM

1	D	11	C	21	B	31	A	41	C	51	B	61	A
2	A	12	C	22	A	32	B	42	D	52	A	62	B
3	D	13	D	23	C	33	C	43	C	53	B	63	C
4	C	14	B	24	B	34	C	44	B	54	B	64	B
5	B	15	C	25	D	35	C	45	D	55	A	65	C
6	A	16	B	26	A	36	C	46	C	56	D	66	D
7	D	17	B	27	D	37	D	47	D	57	C	67	C
8	A	18	B	28	C	38	B	48	C	58	D	68	A
9	B	19	A	29	A	39	C	49	D	59	B	69	B
10	A	20	A	30	B	40	A	50	A	60	C	70	B

2. BÖLÜM

A

1	2	3	4
kişileştirme	abartma	atasözü	öznel-nesnel

B

1	2	3	4	5	6	7
f	c	ç	b	e	a	d

C

1	2	3	4	5
Orman	Kuş, çam	Çam ağacı	Sonbahar	Kuşun yer araması

Ç

1	2	3	4	5
Y	Y	D	Y	D

D

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E	H	D	F	A	B	Ç	I	C	G

E

1	2	3	4	5
D	E	C	A	B

F

		Temel Anlam	Mecaz Anlam	Zıt Anlam
1.	Meydanın karşısındaki binanın üst katında oturuyor.	x		
2.	Kaloriferin tatlı sıcaklığı vuruyor yüzüme.		x	
3.	Keskin bakışlı askerler gönüllerde taht kuruyor.		x	
4.	Az veren candan çok veren maldan!			x
5.	Bu şehirden uzak mutlu kaç yılım geçmişti.	x		
6.	Yıldırım, öykülerinde küçük insanların yüreğine dokunuyordu.		x	
7.	Bu sıcak havalarda soğuk su içilmemelidir.			x
8.	Yaz kış soğuk su içerdi.	x		
9.	Kötülükler, yapılan iyiliklerle yok edilir.			x
10.	Sabahın erken saatinde herkes yollara dökülmüştü.		x	

G

1	2	3
Teşhis (kişileştirme)	Teşbih (benzetme)	İntak (Konuşturma)

H

Durum	İş	Oluş
yatmak	kırmak	çürümek
gülmek	göndermek	değişmek
susmak	söylemek	acıkmak
korkmak		

meb.gov.tr